

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки

Факультет інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту

(повна назва)

Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою

(повна назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету ІТМ

В.Дорош

Володимир ДОРОШЕНКО

(підпис, ім'я, прізвище)

«29» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бухгалтерський облік

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(бакалаврський, магістерський, освітньо-науковий)

спеціальність 051 Економіка

(код і повна назва спеціальності)

освітньо-професійна програма

(професійна або наукова)

Економічна кібернетика

(повна назва програми)

Харків – 2025 р.

Розробник: Н.В. Довгопол, доцент кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою, к.е.н., доцент
(ініціали, прізвище, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою

Протокол від «29» серпня 2025 р. № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Тетяна ПОЛОЗОВА

(ім'я, прізвище)

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Станіслав ПОНОМАРЬОВ

(ім'я, прізвище)

Схвалено методичною комісією факультету ІТМ

Протокол від «29» серпня 2025 р. № 1

Голова методичної комісії

(підпис)

Аліна ШАФРОНЕНКО

(ім'я, прізвище)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни*	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС* – 5	Обов'язкова	
Змістових модулів – 3	Рік підготовки:	
	2-й	2-й
Індивідуальних завдань* : КР – 3	Семестр	
Загальна кількість годин* – 150	3-й	3-й
	Кількість годин	
	150	150
	Навчальні заняття: 1) лекції, год.	
Мова навчання – українська	30	8
	2) практичні, год.	
	30	8
	3) лабораторні, год.	
	-	-
	4) консультації, год.	
	10	8
	Самостійна робота, год.	
	80	126
	в тому числі: КР, год.	
	18	30
	Вид контролю: комбінований екзамен	

Примітка.

* Відомості з навчального плану.

** Структурна одиниця дисципліни (складається із змістових модулів). Рекомендована кількість модулів дорівнює кількості контрольних точок.

2 МЕТА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ З ЇЇ ВИВЧЕННЯ

2.1 Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» є формування системи знань з теорії та практики бухгалтерського обліку, вивчення принципів і методів організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі національних стандартів; набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.

«Бухгалтерський облік» є обов'язковою дисципліною базової (професійної) підготовки за спеціальністю 051 Економіка.

2.2 Результати навчання

За результатом вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- документальне оформлення господарських операцій;
- порядок формування облікової інформації;
- методологію і методику ведення бухгалтерського обліку на підприємствах;
- принципи бухгалтерського обліку;

вміти:

- відображати бухгалтерські проведення господарських операцій;
- складати баланс підприємства;
- читати фінансову звітність та робити аналіз фінансового стану підприємства для прийняття управлінських рішень;
- використовувати облікову інформацію для управління підприємством;
- складати податкову звітність підприємства.

Перелік сформованих **компетентностей** (відповідно до освітньо-професійної програми):

– **загальні:**

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації;

– **спеціальні (фахові):**

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми):

РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

РН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

РН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

РН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

РН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

РН16. Уміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

РН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

РН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

РН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами та у невизначених умовах.

2.3 Передумови вивчення дисципліни

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: Мікроекономіка; Економіка підприємства; Статистика.

Перелік раніше здобутих результатів навчання:

РН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

РН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

РН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

РН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль І.

Бухгалтерський облік та принципи його організації

Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод

Значення господарського обліку в економічному розвитку. Загальні поняття про облік. Види обліку. Бухгалтерський облік та його зв'язок з іншими науками. Національні стандарти бухгалтерського обліку.

Мета та основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Облікова політика підприємства. Державне регулювання обліку і звітності в Україні.

Поняття господарської діяльності підприємства. Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку.

Поняття методу бухгалтерського обліку. Склад методичних прийомів бухгалтерського обліку.

Тема 2. Бухгалтерський баланс, його структура

Бухгалтерський баланс, його зміст і побудова.

Актив балансу, його структура. Активи підприємства. Структура активів.

Пасив балансу, його структура. Джерела активів. Власний капітал, його склад. Зобов'язання, їх склад.

Статті бухгалтерського балансу. Характеристика розділів балансу. Валюта балансу.

Вплив господарських операцій на статті балансу. Види балансових змін.

Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.

План рахунків

Рахунки бухгалтерського обліку, їх побудова та характеристики. Класифікація рахунків.

Активні, пасивні та активно-пасивні рахунки, їх властивості. Обороти та сальдо на рахунках. Синтетичні та аналітичні рахунки. Зв'язок показників синтетичного та аналітичного обліку.

План рахунків бухгалтерського обліку, його структура. Характеристика класів Плану рахунків. Субрахунки, їх використання. Зв'язок між балансом і рахунками.

Подвійний запис на рахунках бухгалтерського обліку. Кореспонденція рахунків. Бухгалтерські проводки.

Тема 4. Оцінювання та калькуляція

Вибір методу оцінки активів та зобов'язань та його вплив на достовірність відображення в Балансі.

Методи оцінки активів. Методи оцінки зобов'язань.

Види групування витрат. Поняття калькуляції. Об'єкт калькулювання та калькуляційна одиниця. Статті калькуляції. Методи калькулювання собівартості продукції (послуг). Методи калькулювання собівартості одиниці продукції (послуг).

Тема 5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку

Бухгалтерські документи, їх класифікація. Первинні документи: види, обов'язкові реквізити, вимоги до змісту та оформлення. Виправлення помилок у первинних документах.

Організація документообігу та збереження первинних документів.

Інвентаризація, її значення та види. Порядок проведення інвентаризації.

Види, форми, класифікація реєстрів обліку. Техніка запису. Збереження облікових реєстрів.

Нормативно-правове забезпечення ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Форми організації ведення бухгалтерського обліку. Обов'язки головного бухгалтера.

Змістовий модуль II.

Облік активів, зобов'язань та власного капіталу

Тема 6. Облік грошових коштів і розрахунків

Грошові кошти, їх склад. Облік операцій по касі. Ліміт залишку готівки в касі підприємства. Первинні касові документи. Облік операцій по поточним рахункам в банках в національній валюті. Облік операцій по поточним рахункам в банках в іноземній валюті. Облік операцій по іншим рахункам в банках. Облік грошових коштів в дорозі. Первинні документи по поточним рахункам в банках.

Облік операцій з векселями одержаними. Облік фінансових інвестицій. Фінансові інвестиції, їх види. Довгострокові фінансові інвестиції. Облік інвестицій пов'язаним сторонам за методом участі в капіталі. Облік інвестицій непов'язаним сторонам.

Види поточних фінансових інвестицій. Облік еквівалентів грошових коштів. Облік інших поточних фінансових інвестицій. Облік довгострокових фінансових інвестицій.

Тема 7. Облік розрахунків з різними дебіторами

Дебіторська заборгованість. Облік розрахунків з покупцями та замовниками. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків за претензіями. Облік розрахунків за відшкодуванням завданих збитків. Облік розрахунків з іншими дебіторами. Формування резерву сумнівних боргів. Довгострокова дебіторська заборгованість.

Тема 8. Облік власного капіталу і зобов'язань

Власний капітал: склад та характеристика. Облік статутного капіталу, його форми та розмір для підприємств різних форм власності. Облік пайового капіталу.

Облік додаткового капіталу. Емісійний дохід. Дооцінка активів. Безкоштовно одержані необоротні активи. Облік резервного капіталу, його формування та використання.

Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків). Облік використання прибутку.

Облік неоплаченого та вилученого капіталу. Цільове фінансування та забезпечення майбутніх витрат і платежів, формування та використання.

Види довгострокових зобов'язань. Облік довгострокових позик. Облік довгострокових векселів виданих. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з оренди.

Види короткострокових зобов'язань. Облік короткострокових позик. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Облік короткострокових векселів виданих. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками. Облік розрахунків за авансами одержаними. Облік розрахунків за нарахованими відсотками. Облік розрахунків з учасниками. Облік розрахунків за іншими операціями.

Тема 9. Облік розрахунків з бюджетом

Облік розрахунків з бюджетом за податками і платежами. Розрахунки з бюджетом за ПДВ. Розрахунки з бюджетом за податком на прибуток підприємств. Розрахунки з бюджетом за іншими податками. Розрахунки з позабюджетними фондами.

Облік відстрочених податкових зобов'язань.

Облік відстрочених податкових активів.

Тема 10. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу

Облік розрахунків з оплати праці. Структура фонду оплати праці. Порядок та облік нарахування відпускних. Облік та порядок нарахування виплат з тимчасової непрацездатності. Порядок утримань податку з доходів фізичних осіб та його облік. Податкова соціальна пільга, умови її застосування.

Інші утримання з доходів фізичних осіб.

Облік нарахувань єдиного соціального внеску від фонду оплати праці у Пенсійний фонд та у фонди обов'язкового соціального страхування.

Тема 11. Облік запасів

Запаси, їх класифікація. Методи оцінки запасів. Облік виробничих запасів. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів. Облік незавершеного виробництва. Облік готової продукції. Облік товарів в торгівлі. Торгівельна націнка.

Облік транспортно-заготівельних витрат.

Методи списання запасів.

Тема 12. Облік необоротних активів

Структура необоротних активів. Основні засоби, їх оцінка та класифікація. Первинний облік основних засобів. Інвентаризація основних засобів. Облік виробничих та невиробничих основних засобів.

Облік операційної та фінансової оренди основних засобів у орендаря та орендодавця.

Нарахування амортизації основних засобів. Методи амортизації.

Класифікація нематеріальних активів. Методи оцінки нематеріальних активів, їх відображення в балансі. Первинний облік нематеріальних активів. Знос нематеріальних активів.

Облік малоцінних необоротних активів.

Змістовий модуль III.

Облік витрат, видатків, доходів та фінансових результатів

Тема 13. Облік витрат виробництва

Класифікація витрат діяльності підприємства. Види угруповань витрат, які включаються у виробничу собівартість. Методи обліку витрат на виробництво. Облік собівартості реалізації. Облік загальновиробничих витрат, їх розподілення. Облік браку у виробництві. Зведений облік витрат виробництва.

Тема 14. Облік видатків діяльності підприємства

Адміністративні видатки: їх склад, облік та списання.

Облік видатків на збут, їх склад. Облік інших видатків операційної діяльності.

Облік фінансових видатків підприємства. Облік видатків від участі в капіталі. Облік інших видатків. Облік надзвичайних видатків.

Тема 15. Облік доходів і фінансових результатів. Фінансова звітність

Класифікація доходів підприємства. Облік доходів від реалізації. Вирахування з доходу. Облік інших операційних доходів.

Облік доходів від участі в капіталі. Облік інших фінансових доходів. Облік інших доходів. Облік надзвичайних доходів. Облік страхових платежів.

Облік фінансових результатів діяльності підприємства. Реформація Балансу.

Склад фінансової звітності підприємства. Організація складання фінансової звітності. Строки подання фінансової звітності.

Порядок складання Балансу. Складання Звіту про фінансові результати. Складання Звіту про рух грошових коштів. Складання Звіту про власний капітал. Складання приміток до фінансової звітності. Складання звітності за сегментами.

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лк	пз	конс	с.р.		лк	пз	конс	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль I. Бухгалтерський облік та принципи його організації										
Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	6	2	2		2	4				4
Тема 2. Бухгалтерський баланс, його структура	8	2	2		4	6	1	1		4
Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. План рахунків	12	2	2	2	6	12	1	1	2	8
Тема 4. Оцінювання та калькуляція	4	1	1		2	4				4
Тема 5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку	4	1	1		2	6				6
Разом за змістовим модулем I	34	8	8	2	16	32	2	2	2	26
Змістовий модуль II. Облік активів, зобов'язань та власного капіталу										
Тема 6. Облік грошових коштів і розрахунків	10	2	2		6	6				6
Тема 7. Облік розрахунків з різними дебіторами	8	2	2		4	4				4
Тема 8. Облік власного капіталу і зобов'язань	8	2	2		4	6				6
Тема 9. Облік розрахунків з бюджетом	10	2	2		6	12	2	2	2	6
Тема 10. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу	18	4	4	2	8	26	2	2	2	20
Тема 11. Облік запасів	10	2	2		6	6				6
Тема 12. Облік необоротних активів	12	2	2		8	8				8
Разом за змістовим модулем II	76	16	16	2	42	68	4	4	4	56
Змістовий модуль III. Облік витрат, видатків, доходів та фінансових результатів										
Тема 13. Облік витрат виробництва	14	2	2	2	8	13		1		12
Тема 14. Облік видатків діяльності підприємства	12	2	2	2	6	15	2	1		12
Тема 15. Облік доходів і фінансових результатів. Фінансова звітність	14	2	2	2	8	22			2	20
Разом за змістовим модулем III	40	6	6	6	22	50	2	2	2	44
Індивідуальні завдання										
КР 1. Нарахування та утримання із заробітної плати					6					10
КР 2. Методи нарахування амортизації основних засобів										
КР 3. Складання фінансової звітності підприємства					6					10
Усього за семестр	150	30	30	10	80	150	8	8	8	126

5 ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	2	
2	Тема 2. Бухгалтерський баланс, його структура	2	1
3	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. План рахунків	2	1
4	Тема 4. Оцінювання та калькуляція	1	
5	Тема 5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку	1	
6	Тема 6. Облік грошових коштів і розрахунків	2	
7	Тема 7. Облік розрахунків з різними дебіторами	2	2
8	Тема 8. Облік власного капіталу і зобов'язань	2	
9	Тема 9. Облік розрахунків з бюджетом	2	
10	Тема 10. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу	2	
11	Тема 11. Облік запасів	2	
12	Тема 12. Облік необоротних активів	4	2
13	Тема 13. Облік витрат виробництва	2	1
14	Тема 14. Облік видатків діяльності підприємства	2	1
15	Тема 15. Облік доходів і фінансових результатів. Фінансова звітність	2	
	Усього	30	8

6 ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні роботи не передбачені навчальним планом.

7 САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Вивчення теоретичного матеріалу з використанням конспектів і навчальної літератури	20	56
2	Підготовка до практичних занять	20	20
3	Підготовка до виконання контрольних робіт	20	30
4	Підготовка до модульних завдань (тести)	20	20
	Усього	80	126

8 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

8.1 Контрольні роботи (КР)

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	КР 1. Нарахування та утримання із заробітної плати	6	10
2	КР 2. Методи нарахування амортизації основних засобів	6	10
3	КР 3. Складання фінансової звітності підприємства	6	10
	Усього	18	30

9 МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» здійснюється зі застосуванням різних методів.

Словесні методи навчання містять *лекції*, які розкривають сутність наукових понять, явищ та процесів, які пов'язані загальною темою; *пояснення*, за допомогою яких розкривається сутність закону або процесу з використанням попереднього досвіду здобувачів вищої освіти; *розповіді* з метою спонукання здобувачів вищої освіти до створення в уяві певного образу; евристичних та репродуктивних *бесід*, які передбачають приведення попередніх знань до усвідомлення нових явищ та понять.

Наочні методи навчання, які передбачають *демонстрацію* (показ процесів у динаміці), *ілюстрацію* (схеми, графіки) та *спостереження* (сприймання процесів без втручання у ці процеси).

Практичні методи навчання сприяють формуванню вмінь і навичок, логічному завершенню ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми або розділу. Вони містять: *семінарські заняття*, спрямовані на використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань; також виконання *письмових вправ* з метою цілеспрямованого повторення здобувачами вищої освіти окремих дій задля формування умінь та навичок за дисципліною.

10 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

10.1 Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (кількісні критерії оцінювання)

В Університеті застосовуються контрольні заходи поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення різних видів навчальних занять і має на меті перевірку рівня знань здобувачів вищої освіти з відповідної дисципліни. Проведення поточного контролю здійснюється під час навчальних занять, а оцінювання успішності здобувачів вищої освіти визначається відповідною РПНД. Види поточного контролю визначаються відповідною РПНД.

Підсумковий контроль – контрольні заходи, що передбачають встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента.

Екзамен (комбінований) – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід в період екзаменаційної сесії і здійснюється з обов'язковою відповіддю на екзаменаційний білет.

Комбінований екзамен може проводитись у двох видах:

- письмова відповідь на екзаменаційний білет з подальшою усною відповіддю екзаменатору;
- підсумковий тест (комп'ютерний/бланковий) з подальшою усною відповіддю екзаменатору.

Провідний лектор допускає здобувача вищої освіти до складання екзамену з дисципліни, якщо він виконав усі види робіт, які передбачені РПНД в даному семестрі, та отримав кількість балів, не менше ніж встановлений мінімум.

Оцінка Од з дисципліни, за якою передбачено складання комбінованого екзамену, визначається за формулою:

$$O_d = 0,6 \cdot O_{\text{сем}} + 0,4 \cdot O_{\text{екз}}$$

де $O_{\text{сем}}$ – сумарна кількість балів, отриманих здобувачем вищої освіти протягом семестру (від 1 до 100 балів), що визначається за формулою:

$$O_{\text{сем}} = \sum O_i ;$$

$O_{\text{екз}}$ – кількість балів, отриманих здобувачем вищої освіти на екзамені (від 1 до 100 балів).

Якщо здобувач вищої освіти не виконав усі види робіт, які передбачені

РПНД в даному семестрі, викладач має право не допустити здобувача вищої освіти до складання екзамена. У разі недопуску здобувача вищої освіти до екзамену він вважається таким, що має академічну заборгованість.

У такому випадку викладач у відомість обліку успішності даному здобувачу вищої освіти виставляє оцінку за роботу в семестрі з даної дисципліни з ваговим коефіцієнтом 0,6, що розраховується за формулою:

$$O_d = 0,6 \cdot O_{\text{сем}}$$

При формуванні оцінок O_d , $O_{\text{сем}}$ та $O_{\text{екз}}$ округлення проводиться до цілого за правилами математики.

Оцінка за семестр ($O_{\text{сем}}$) з навчальної дисципліни визначається відповідно до таблиці 10.1.

Таблиця 10.1 – Розподіл балів, що отримує здобувач вищої освіти протягом семестру

Номер змістового модуля	Вид заняття / контрольний захід	Оцінка $O_{\text{сем}}$
1	Пз № 1	2
	Пз № 2	2
	Пз № 3	2
	Пз № 4	2
	Пз № 5	2
	Контрольна робота № 1	10
	Контрольна точка 1	20
2	Пз № 6	2
	Пз № 7	2
	Пз № 8	2
	Пз № 9	2
	Пз № 10	4
	Пз № 11	4
	Пз № 12	4
	Контрольна робота № 2	30
	Контрольна точка 2	50
3	Пз № 13	4
	Пз № 14	4
	Пз № 15	2
	Контрольна робота № 3	20
	Контрольна точка 3	30
	Усього за семестр	100

10. 2 Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

1. Методологія і методика ведення бухгалтерського обліку на підприємствах.
2. Принципи бухгалтерського обліку.
3. Види первинних документів.
4. Документальне оформлення господарських операцій.
5. Порядок ведення аналітичного та синтетичного обліку.

Необхідний обсяг умінь для одержання позитивної оцінки:

1. Відображати бухгалтерські проведення господарських операцій.
2. Складати баланс підприємства.
3. Складати фінансову звітність підприємства.
4. Складати податкову звітність підприємства.

Критерії оцінювання роботи здобувача вищої освіти протягом семестру.

Задовільно, E (60-65): виставляється здобувачу вищої освіти, що виявив знання основного навчального матеріалу в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив помилки у відповіді на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які він може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.

Задовільно, D (66-74): заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання й майбутньої роботи за спеціальністю, впорався з виконанням завдань, передбачених програмою; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповіді на запитання при виконанні завдань тощо, принципів які може усунути самостійно.

Добре, C (75-89): заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив повні знання навчально-програмного матеріалу при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив ряд помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни; здатний до їх самостійного використання та поповнення в процесі подальшої навчальної роботи і професійної діяльності.

Відмінно, B (90-95): виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив

систематичні та глибокі знання навчального матеріалу з даної дисципліни вище середнього рівня. Він продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та їх значення для подальшої професійної діяльності.

Відмінно, А (96-100): заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив всебічні систематичні та глибокі знання навчально-програмного матеріалу, вміння вільно виконувати завдання, що передбачені програмою, засвоїв основну та додаткову літературу, яка рекомендована програмою; проявив видатні творчі здібності в розумінні, в логічному, чіткому, стислому та ясному трактуванні навчально-програмного матеріалу; засвоїв основні поняття дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

Критерії оцінювання знань та вмінь здобувача вищої освіти на комбінованому екзамені.

Задовільно, Е (60-65): знання основ теоретичного програмного матеріалу за питаннями екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: загальний підхід до розв'язання задачі є правильним, але в цілому результати розрахунків є невірними, що обумовлено помилками у проміжних розрахунках, відсутні загальні висновки за кінцевими результатами розв'язання задачі, наявність некоректно представленого табличного та графічного матеріалу, наявність великої кількості синтаксичних, граматичних, семантичних, стилістичних недоліків та помилок.

Задовільно, D (66-74): знання основ навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання, за питаннями екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: загальний підхід до розв'язання задачі є правильним, але в цілому результати розрахунків є невірними, обрано неоптимальний метод розв'язання задачі, присутні помилки у проміжних розрахунках, присутні загальні обґрунтовані висновки за кінцевими результатами розв'язання задачі, наявність некоректно представленого табличного та графічного матеріалу, наявність синтаксичних, граматичних, семантичних, стилістичних недоліків та помилок.

Добре, С (75-80): повне знання програмного теоретичного матеріалу, розкриття питань екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: в цілому результати розрахунків є вірними, але обрано неоптимальний метод розв'язання задачі, наявність некоректно представленого табличного та графічного матеріалу, наявність синтаксичних,

граматичних, семантичних, стилістичних недоліків та помилок, відсутні розшифровки умовних позначень до розрахункових формул, наведені стислі неповні висновки.

Добре, С (81-89): повне знання програмного теоретичного матеріалу, системний характер знань з дисципліни, розкриття питань екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: задача в цілому вирішена вірно, наведені розрахункові формули з розшифровкою всіх умовних позначень, наведені розгорнуті висновки щодо результатів розв'язання, наведені всі проміжні розрахунки, які є вірними, але є наявність некоректно представленого табличного та графічного матеріалу, наявність синтаксичних, граматичних, семантичних, стилістичних недоліків та помилок.

Відмінно, В (90-95): глибокі, систематизовані знання теоретичного програмного матеріалу, повне розкриття та обґрунтування відповідей на питання екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: задача вирішена вірно, що передбачає вибір оптимального методу розв'язання задачі, наведення всіх розрахункових формул з розшифровкою всіх умовних позначень, наведення повних розгорнутих висновків, наведення всіх проміжних розрахунків, які є вірними, але є наявність некоректно представленого табличного та графічного матеріалу, наявність синтаксичних, граматичних, семантичних, стилістичних недоліків та помилок.

Відмінно, А (96-100): всебічні, глибокі, систематизовані знання та логічне трактування теоретичного програмного матеріалу, повне розкриття та обґрунтування відповідей на питання екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: задача вирішена вірно, що передбачає вибір оптимального методу розв'язання задачі, наведення всіх розрахункових формул з розшифровкою всіх умовних позначень, детальне викладення процесу розв'язання задачі, наведення повних розгорнутих висновків за результатами розрахунків та відсутність синтаксичних, граматичних, семантичних, стилістичних помилок, коректно та грамотно представлений табличний та графічний матеріал.

Отримані бали переводяться за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проєкту), атестації	для заліку
96-100	A	відмінно	зараховано
90-95	B		
75-89	C	добре	
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно	незараховано
1-34	F		

11 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

11.1 Базова література

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 зі змінами та доповненнями, внесеними Законом України № 776-IX від 14.07.2020 р.

2. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.95 р. №108/95-ВР.зі змінами, внесеними Законом України № 440-IX від 14.01.2020 р.

3. Закон України «Про господарські товариства» № 1576-XII від 19.09.1991 р. Із змінами, внесеними згідно із Законом України № 720-IX від 03.07.2020 р.

4. Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 р. № 504/96–ВР. Із змінами, внесеними згідно із Законом України №530-IX від 17.03.2020 р.

5. Закон України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 р. № 1058-IV. Із змінами і доповненнями, внесеними Законом України № 720-IX від 17 червня 2020 р.

6. Закон України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням» зі змінами, внесеними Законом України № 2213-III від 11.01.2001 р.

7. Закон України «Про індексацію грошових доходів населення» від 06.02.2003 р. № 491-IV. Із змінами, внесеними згідно із Законом України № 2148-VIII від 03.10.2017 р.

8. Податковий кодекс України. Затверджений ВР від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI зі змінами та доповненнями.

9. Кодекс законів про працю України. Поточна редакція від 25.10.2020 р. № 931-IX.

10. Закон України «Про внесення змін в Податковий кодекс України та деякі інші законодавчі акти України» № 1621-VII від 31.07.2014 р. (Про військовий збір).

11. Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку. Наказ МФУ № 588 від 29.09.2020.

12. Порядок обчислення середньої заробітної плати. Постанова КМУ від 08.02.95 р. № 100 зі змінами та доповненнями від 06.05.95 р. № 348.

13. Про норми відшкодування витрат на відрядження в межах України і за кордоном. Постанова КМУ від 23.04.1999 р. № 663. В поточній редакції від

01.04.2011 р. № 98-2011-п.

14. Про максимальну величину фактичних витрат на оплату праці найманих працівників, оподаткованого доходу, сукупного оподаткованого доходу, з яких стягуються страхові внески до соціальних фондів. Постанова КМУ від 07.03.2001р. № 225. В поточній редакції від 13.12.2004 р. № 1646-2004-п.

15. Порядок визначення розмірів збитків від втрати, нестач, псування матеріальних цінностей. Постанова КМУ від 22.01.1996 р. № 116.

16. Про обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням. Постанова КМУ від 26 вересня 2001 р. № 1266. Зі змінами, внесеними Постановою КМУ від 26.06.2015 р. № 439.

**Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку,
затверджені наказами МФУ:**

17. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 31.03.99 р. № 87 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 09 липня 2021 року № 385.

18. НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність» від 10.07.2013 р. № 1223/23755 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 20 червня 2018 року № 564.

19. НП(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» від 28.05.1999 р. № 137 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 09 липня 2021 року № 385.

20. НП(С)БО 7 «Основні засоби» від 27.04.2000 р. № 92 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.

21. НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи» від 18.10.1999 р. № 242 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.

22. НП(С)БО 9 «Запаси» від 20.10.1999 р. № 246 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.

23. НП(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» від 08.10.1999 р. № 237 із змінами і доповн., внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.

24. НП(С)БО 11 «Зобов'язання» від 31.01.2000 р. № 20 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.

25. НП(С)БО 12 «Фінансові інвестиції» від 26.04.2000 р. № 91 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.

26. НП(С)БО 13 «Фінансові інструменти» від 30.11.2001 р. № 559 із змінами і доповн., внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.

27. НП(С)БО 14 «Оренда» від 28.07.2000 р. № 181 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 09 липня 2021 року № 385.
28. НП(С)БО 15 «Дохід» від 29.11.1999 р. № 290 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.
29. НП(С)БО 16 «Витрати» від 31.12.1999 р. № 318 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.
30. НП(С)БО 17 «Податок на прибуток» від 28.12.2000 р. № 353 із змінами і доповн., внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.
31. НП(С)БО 18 «Будівельні контракти» від 28.04.2001 р. № 205 із змінами і доповн., внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.
32. НП(С)БО 19 «Об'єднання підприємств» від 07.07.1999 р. № 163 із змінами і доповненнями
33. НП(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів» від 10.08.2000 р. № 193 із змінами і доповн., внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.
34. НП(С)БО 22 «Вплив інфляції» від 28.02.2002 р. № 147 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.
35. НП(С)БО 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін» від 18.06.2001 р. № 303 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.
36. НП(С)БО 24 «Прибуток на акцію» від 16.07.2001 р. № 344 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.
37. НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» 25.02.2000 р. № 39 із змінами і доповн., внесеними наказом МФУ від 09 липня 2021 року № 385.
38. НП(С)БО 26 «Виплати працівникам» від 28.10.2003 р. № 601 із змінами і доповн., внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.
39. НП(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» 07.11.2003 р. № 617 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.
40. НП(С)БО 28 «Зменшення корисності активів» від 24.12.2004 р. № 817 із змінами і доповн., внесеними наказом МФУ від 09 грудня 2011 року № 1591.
41. НП(С)БО 29 «Фінансова звітність за сегментами» від 19.05.2005 р. № 412 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 09 липня 2021 року № 385.
42. НП(С)БО 30 «Біологічні активи» від 18.11.2005 р. № 790 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.
43. НП(С)БО 31 «Фінансові витрати» від 28.04.2006 р. № 415 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.

44. НП(С)БО 32 «Інвестиційна нерухомість» від 02.07.2007 р. № 779 із змінами і доповн., внесеними наказом МФУ від 09 липня 2021 року № 385.

45. НП(С)БО 33 «Витрати на розвідку запасів корисних копалин» від 26.08.2008 р. № 1090 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.

46. НП(С)БО 34 «Платіж на основі акцій» від 30 грудня 2008 р. № 1577 із змінами і доповн., внесеними наказом МФУ від 29 вересня 2020 року № 588.

47. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ МФУ № 291 від 30.11.1999 р. Поточна редакція від 09.12.2011 р.

48. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку. Наказ МФУ від 30.11.99 р. № 291. В редакції від 29.10.2019 р.

49. Положення про ведення касових операцій у національній валюті України. Постанова Правління НБУ від 15.12.2004 р. № 637. Зі змінами та доповненнями від 22.12.2010 р. № 573; від 6.06.2013 р. № 210.

50. Інструкція про службові відрядження в межах України і за кордоном. Наказ МФУ від 13.03.98 р. № 59. Зі змінами та доповненнями, затвердженими Наказом МФУ від 13.04.2020 р. № 155.

51. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті. Постанова Правління НБУ від 21.01.2004 р. № 22.

52. Інструкція про порядок відкриття, використання й закриття рахунків у національній і іноземній валютах. Постанова Правління НБУ від 12.11.2003 р. № 492.

53. Інструкція зі статистики заробітної плати. Наказ Держкомстату України від 13.01.2004 р. № 5.

54. Про затвердження типових форм первинного обліку. Наказ МСУ від 29.12.1995 р. № 352.

55. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів бухгалтерського обліку. Наказ МФУ від 29.12.2002 р. № 356.

56. Інструкція з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, коштів, документів і розрахунків, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 11 серпня 1994 р. № 69, зі змінами, внесеними наказами МФУ від 5 грудня 1997 р. № 268, від 26 травня 2000 р. № 115 (далі – Інструкція № 69).

11.2 Допоміжна література

57. Довгопол Н.В., Полозова Т.В., Радченко М.О. Бухгалтерський облік:

навч. посібник для студентів усіх форм навчання спеціальності 051 Економіка / Н.В. Довгопол, Т.В. Полозова, М.О. Радченко. Харків: ХНУРЕ, 2021. 300 с.

58. Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Денчук П.Н. та ін. Фінансовий облік: підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 484 с.

59. Лень В.С. Бухгалтерський облік в Україні. Основи та практика. навч. посібн. / В. С. Лень, В.В. Гливенко. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 608 с.

60. Міжнародні стандарти обліку та звітності: підручник / А. І. Крисоватий, В. М. Панасюк, І. В. Мельничук, Т. Г. Бурденюк; за заг. ред. А. І. Крисоватого, В. М. Панасюк. Тернопіль : Економічна думка, 2021. 580 с.

61. Панасюк В.М. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. / В. М. Панасюк, І. В. Мельничук, Н. В. Мужевич. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 328 с.

62. Плаксієнко, В. Я. Безпаперова бухгалтерія на підприємстві [Текст] : навч. посіб. / В. Я. Плаксієнко, І. М. Назаренко, С. А. Гаркуша; за ред. В. Я. Плаксієнка. К. : ЦУЛ, 2020. 252 с.

63. Ошурков С. Фінансова звітність підприємства в Україні. Електронний журнал «Бухоблік». 2022. URL: <https://www.buhoblik.org.ua/uchet/buxgalterskaya-otchetnost/2136-finansova-zvitnist.html>

11.3 Методичні вказівки до різних видів занять

1. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Бухгалтерський облік» для здобувачів спеціальності 051 «Економіка» за освітньою програмою «Економічна кібернетика» [Електронний документ] / Упоряд. Н.В. Довгопол. Харків: ХНУРЕ, 2025. 45 с.

2. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Бухгалтерський облік» для здобувачів спеціальності 051 «Економіка» за освітньою програмою «Економічна кібернетика» [Електронний документ] / Упоряд. Н.В. Довгопол. Харків, ХНУРЕ, 2025. 88 с.

3. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Бухгалтерський облік» для здобувачів спеціальності 051 «Економіка» за освітньою програмою «Економічна кібернетика» [Електронний документ] / Упоряд. Н.В. Довгопол. Харків, ХНУРЕ, 2025. 12 с.

4. Практикум з дисципліни «Бухгалтерський облік» для здобувачів усіх форм навчання спеціальності 051 Економіка за освітньою програмою Економічна кібернетика. / Упоряд. Т.В. Полозова, Н.В. Довгопол. Харків: ХНУРЕ, 2020. 98 с.

5. Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни підготовки бакалавра «Бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]: галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 051 Економіка, освітньо- професійна програма Економічна кібернетика, факультет Інформаційно- аналітичних технологій та менеджменту / ХНУРЕ; розроб. Н. В. Довгопол. Харків, 2023. 182 с.

12 ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/2025/47_05.02.2025.pdf

2. Положення про академічну доброчесність у Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/2025/polozhennia_z_akademichnoi_dobrochesnosti.pdf

3. Положення про протидію академічному плагіату у Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/Main_Docs_NURE/386_31.12.2024.pdf

4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

5. Наукова бібліотека Харківського національного університету радіоелектроніки. URL: <https://lib.nure.ua/>

6. Репозиторій Харківського національного університету радіоелектроніки. Наукові праці викладачів кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою URL: <https://openarchive.nure.ua/collections/472fb56c-904a-40f6-bd26-dbaa1136461f>

7. Сайт кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою Харківського національного університету радіоелектроніки. Робочі програми та силабуси навчальних дисциплін. URL: <https://eces.nure.ua/studentam>

8. Євростат. URL : <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/home>

9. Інститут економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua/ua>

10. Конференція європейських статистиків. URL: <http://www.unece.org/info/ece-homepage.html>